

OBSAH

Slovo na úvod

str. 1

Vybrané zkušenosti
s vodárenskými PPP projekty
v České republice

str. 2

Energy Performance
Contracting –
špecifická forma PPP

str. 4

PPP in Poland – current
situation and future
opportunities

str. 6

PPP slovník

str. 8

Kalendár PPP podujatí

str. 8

Slovo na úvod

Vážení čitatelia a priaznivci PPP,

v reflexii tohtoročných udalostí patria PPP projekty naďalej k oblastiam záujmu verejného a súkromného sektora.

V poslednom kvartáli roku 2011 sme pravdepodobne všetci zaregistrovali dlho očakávané otvorenie rýchlostnej komunikácie R1 medzi Nitrou a Tekovskými Nemcami v celkovej dĺžke 46 km. PPP projekt rýchlostnej cesty R1 sa realizuje na základe koncesnej zmluvy, podpísanej ešte v marci roku 2009, pričom odovzdávanie jednotlivých úsekov bolo naplánované na rozmedzie jeseň 2011 - leto 2012. Odovzdanie posledného úseku, severného obchvatu Banskej Bystrice dlhého 6 km je predbežne naplánované na júl 2012.

Ministerstvo dopravy chce projekt verejno-súkromného partnerstva (PPP) v kombinácii s fondmi Európskej únie využiť pri prepojení budúcej diaľnice D4 s rakúskou komunikáciou S8. Hlavným účelom má byť plynulejšie a rýchlejšie spojenie severovýchodných častí Viedne so severnou časťou Bratislavy. Taktiež sa do budúca očakáva výrazné odľahčenie kamiónovej dopravy.

Keďže vláda Ivety Radičovej mala v programovom vyhlásení okrem iného vymedzené aj prehodnotenie PPP projektov, v rámci výstavby diaľničnej infraštruktúry je za súčasnej politickej a ekonomickej situácie pravdepodobné, že jedna z najväčších zákaziek v histórii Slovenska – výstavba úseku diaľnice D1 od Lietavskej Lúčky po Dubnú Skalu, bude realizovaná z fondov Európskej únie. Súčasťou má byť aj výstavba 7,5-kilometrového tunelu Višňové, ktorá by mala finišovať v roku 2017. Na rozdiel od vlády Róberta Fica, ministerstvo dopravy pod súčasným vedením Jána Figeľa preferuje využitie eurofondov. Zatiaľ posledným krokom Národnej diaľničnej spoločnosti bolo oznámenie o vyhlásení súťaže na zhotoviteľa v priebehu mesiaca december 2011. Napriek tomu, že pri výstavbe tohto úseku diaľnice D1 pravdepodobne nebude využité verejno-súkromné partnerstvo, už teraz sa očakáva enormný záujem súkromného sektoru.

Stále aktuálnou témou je tiež koncesia na letisko M. R. Štefánika v Bratislave, vstup

Michaela Stessl

strategického partnera do Železničnej spoločnosti Cargo Slovakia, a.s. a privatizácia štátnych teplární. Hoci v prípade teplární bola privatizácia pozastavená, pozitívom podľa posledných správ ministerstva dopravy je, že vo výbere poradcov v prípade letiska a železníc sa bude pokračovať aj napriek nadchádzajúcim predčasným parlamentným voľbám. Podľa stanoviska rezortu dopravy, v prípade kontinuity alebo osvojenia si programu súčasnej vlády bude

celý proces pripravený na pokračovanie. Konečné rozhodnutie v týchto projektoch bude samozrejme prináležať budúcej vládnej garnitúre.

S ohľadom na uvedené jednoznačne môžeme konštatovať, že nás čaká veľmi pestrý rok 2012. Možná zmena politickeho spektra a ekonomickej situácie bude zaisťte vplývať aj na verejno-súkromné partnerstvo, pričom Asociácia PPP sa bude naďalej snažiť presadzovať optimistické pohľady na PPP projekty.

JUDr. Dr. Michaela Stessl
Členka Riadiaceho výboru
Asociácie PPP

Advokátska kancelária DLA Piper

Vybrané zkušenosti s vodárenskými PPP projekty v České republice

(právní pohled)

Úvod

Projekty PPP jsou v České republice, i přes značnou medializaci, stále poměrně vzácným jevem. V jedné oblasti je však spolupráce soukromého a veřejného sektoru v České republice již dlouhodobě odzkoušená, a to v oblasti vodárenství.

V řadě regionů a municipalit funguje ve vodárenství tzv. provozní model, tedy smluvní nastavení vztahů mezi veřejným a soukromým subjektem, kdy vodárenská infrastruktura zůstává ve vlastnictví veřejného subjektu (municipality, jejich sdružení či municipalitami vlastněné obchodní společnosti), ale je provozována soukromou obchodní společností.

Zdeněk Beránek

opravami na straně jedné a většími opravami a investicemi do infrastruktury na straně druhé, jejich financování, výše nájemného a doba trvání smluvního vztahu.

Režim uzavírání provozní smlouvy je v dnešní době většinou realizován v rámci tzv. koncesního řízení, které trpí z pohledu zúčastněných subjektů celou řadou nedostatků, jejichž rozbor však není předmětem tohoto článku.

Zajímavější jsou v tomto ohledu zkušenosti se staršími provozními smlouvami, neboť většina smluv tohoto typu byla uzavřena v dobách před účinností koncesního zákona a, což je nejpodstatnější z hlediska evropských dotací (viz níže), před vstupem České republiky do Evropské unie.

Relativně poklidné doby českého vodárenství a spolupráce mezi veřejnými a soukromými subjekty v této oblasti změnily závazky, k nimž Česká republika přistoupila při vstupu země do Evropské unie, resp. podmínky, za nichž mohou vlastníci vodárenské infrastruktury čerpat evropské dotace na investice do této infrastruktury. Jak je podrobněji rozvedeno níže, tyto podmínky mají zásadní vliv na stávající provozní smlouvy.

PPP smlouva a její uzavírání

Nastavení smluvních vztahů mezi vlastníkem a provozovatelem je především záležitostí konkrétní provozní smlouvy, neboť zákonné vymezení je poměrně volné. Základní princip, na němž je postaven provozní model, spočívá v tom, že provozovatel provozuje infrastrukturu, vybírá svým jménem a na svůj účet vodné a stočné od koncových zákazníků, hraď pronajímateli nájemné a zajišťuje drobné opravy a běžnou údržbu infrastruktury. Vlastník umožňuje provozovateli užívání infrastruktury a vybírání vodného a stočného, za což pobírá od provozovatele nájemné a realizuje větší opravy a investice do rozvoje infrastruktury.

Provozní smlouva často obsahuje ujednání o (částečném) nepeněžním plnění nájemného formou investice do infrastruktury ze strany provozovatele pod kontrolou vlastníka. Za účelem provádění větších oprav a investic jsou provozní smlouvy často zřizovány investiční komise složené ze zástupců obou smluvních stran.

Z ekonomického hlediska je pro obě strany smluvního vztahu klíčové vymezení rozdílu mezi údržbou a menšími

Evropské dotace

Česká republika se v rámci přístupových jednání s Evropskou komisí zavázala k tomu, že u aglomerací (obcí) nad 2000 ekvivalentních obyvatel zajistí nejpozději do 31. 12. 2010 odkanalizování a čištění odpadních vod (tj. v praxi, že zajistí u všech těchto obcí výstavbu čistíren odpadních vod). Na druhé straně, Evropská komise poskytuje dotace na tento typ projektů v rámci Operačního programu Životní prostředí (OPŽP).

V souvislosti s přijímáním OPŽP v programovacím období 2007 – 2013 uzavřela Česká republika dohodu s Evropskou komisí na „Podmínkách přijatelnosti vodohospodářských projektů pro OPŽP v programovacím období 2007 – 2013“.

Zjednodušeně řečeno, tento dokument stanoví základní podmínky pro dotační (spolu)financování investic do infrastruktury. Tyto podmínky jsou odlišné pro různé modely vlastnictví a provozování.

Pro stávající provozní smlouvy stanoví podmínky přijatelnosti požadavek na zavedení tzv. výkonových parametrů a nejlepší mezinárodní praxe, zavedení tzv. finančního modelu (v praxi představuje požadavek na novou kalkulaci nájemného, vodného a stočného a přiměřeného zisku provozovatele, což je ve valné většině případů opatření znevýhodňující provozovatele) a zejména požadavek na maximální délku trvání stávajících provozních smluv.

Zatímco podmínky zavedení výkonových parametrů a finančního modelu jsou zcela nezbytnými pro poskytnutí dotace, nesplnění tohoto posledního požadavku má za následek krácení výše dotace v závislosti na době skončení provozní smlouvy, přičemž v případě provozních smluv, které končí po roce 2022, nelze příslušné projekty financovat z OPŽP vůbec.

Tyto podmínky přijatelnosti byly dále rozvedeny v tzv. Metodice pro žadatele, vydané Ministerstvem životního prostředí, která sice připouští určité výjimky (v podobě např. oddělitelnosti infrastruktury a jejího částečného vyjímání z předmětu stávajících provozních smluv), které jsou však, s ohledem na restriktivní výklad podmínek přijatelnosti ze strany Evropské komise i ze strany příslušných úředníků české státní správy, prakticky nepoužitelné.

Praktické problémy a zkušenosti

Vzhledem k tomu, že většina provozních smluv v České republice je dlouhodobých (přesahujících 15 let) a tyto smlouvy byly uzavřeny před přijetím OPŽP, tyto podmínky přijatelnosti se zásadním způsobem dotkly partnerství veřejného a soukromého sektoru ve vodohospodářství v České republice.

Stát tedy na sebe na jedné straně přijal závazek vůči Evropské komisi ve vztahu k odkanalizování a čištění odpadních vod, současně ale vyjednal takové podmínky čerpání evropských dotací, které jsou pro celou řadu vlastníků infrastruktury jen obtížně dojednatelné se stávajícími provozovateli, které mají řádně uzavřené provozní smlouvy z doby před vstupem České republiky, tedy z doby, kdy smluvní strany neměly dostatečné informace o nastavení dotačních podmínek.

Z právního hlediska je přitom zřejmé, že neexistuje jednotný právní předpis na úrovni komunitárního práva, na základě kterého by bylo možné plošně uplatnit požadavky vztahující se k délce provozních smluv.

Posuzování délky stávajících účinných provozních smluv z hlediska dotačních podmínek a požadavek Evropské komise na jejich zkrácení zásadním způsobem zasahuje do svobodně uzavřených dvoustranných právních vztahů. Je přitom nepochybné, že tento požadavek je diskriminační (rozdílný přístup k veřejným subjektům – vlastníkům infrastruktury, podle obsahu provozních smluv, které v minulosti uzavřeli, resp. rozdílná kritéria aplikovaná z podnětu Evropské komise na dotační tituly pro vodárenství v různých členských státech) a že cíle tohoto požadavku by bylo možné dosáhnout jinou formou (např. úpravou pravidel cenotvorby).

Tento rozpor se v praxi projevuje velmi složitými jednáními mezi vlastníky infrastruktury a soukromými provozovateli, z nichž některé nejsou dodnes ukončeny (např. Praha). Zásadním problémem těchto jednání je zejména požadavek na zkrácení provozních smluv.

Navíc, i v případech, kdy se vlastníkům podaří splnit podmínky přijatelnosti, představuje vyřízení dotace z evropských

fondů pro vodárenskou infrastrukturu v praxi velmi složitý administrativní proces, který podléhá často měnícím se dotačním pravidlům. Municipality se tak v praxi neobejdou bez pomoci poradců, což samozřejmě odčerpává prostředky, které by municipality mohly využít efektivněji. Poradci se v praxi obklopuje i administrátor OPŽP (Státní fond životního prostředí). Samostatnou kapitolou je pak doba vyřizování žádostí.

Stručně řečeno tedy stát, který se zavázal vůči Evropské komisi ke splnění určitých kvalitativních požadavků na odpadní vody a tím přenesl na vlastníky vodárenské infrastruktury povinnost masivních investic, současně tyto vlastníky (resp. některé z nich) diskriminuje vyjednanými dotačními podmínkami a znesnadňuje financování investic svým přístupem k administraci přidělování dotací (restriktivní výklad podmínek přijatelnosti v Metodice pro žadatele, doba trvání, byrokratická náročnost, apod.).

Závěr a perspektivy PPP v českém vodárenství

Spolupráce veřejného a soukromého sektoru v oblasti vodárenství je a zůstane běžnou praxí, neboť přináší celou řadu výhod pro všechny zúčastněné subjekty a v konečném důsledku i pro koncového zákazníka (snižování ztrát vody, clientský přístup apod.). Podmínkou je rozumné nastavení podmínek spolupráce včetně dlouhodobého trvání provozních smluv. Zásadní výhry, spočívající zejména v odtékání zisků z provozování přirozených monopolů do soukromého sektoru, lze řešit regulací odvětví (zásady cenotvorby apod.), která ostatně již probíhá.

V České republice má tato spolupráce, založená povětšinou na dlouhodobých provozních smlouvách uzavřených před vstupem České republiky do Evropské unie, specifický aspekt spočívající v nepřímém tlaku státu prostřednictvím nastavení dotačních podmínek na smluvní vztahy mezi veřejnými vlastníky infrastruktury a soukromými provozovateli, z nichž nejproblematictější je v praxi požadavek na zkrácení délky provozních smluv. Tento požadavek přitom nevyplývá z žádného komunitárního předpisu.

I přes výše uvedené je zřejmé, že spolupráce ve vodárenství na bázi PPP projektů bude i přes výše uvedené peripetie v České republice nadále pokračovat.

Mgr. Zdeněk Beránek
advokátska kancelária PETERKA & PARTNERS

Energy Performance Contracting – špecifická forma PPP

Definícia a charakteristika EPC

Energy performance contracting (EPC) – zmluvná energetická služba s garantovaným výsledkom) predstavuje **špecifickú formu verejno – súkromného partnerstva (PPP)**, ktorá má široký potenciál uplatnenia v oblasti **zvyšovania energetickej efektívnosti** (najmä energetických systémov a budov vo vlastníctve alebo v správe verejného sektora). Je založená na princípe obojstranne výhodnej spolupráce, keď partner zo súkromného sektora, spravidla spoločnosť energetických služieb (ESCO – Energy Services Company), zrealizuje vo vlastnej réžii projekt zvyšujúci energetickú efektívnosť zariadenia alebo budovy (zlepšenie tepelno-technických vlastností verejných budov, rekonštrukcia systému vykurovania a prípravy TV, rekonštrukcia sústavy verejného osvetlenia atď.) v správe partnera z verejného sektora. Spravidla ide o dlhodobý zmluvný vzťah, nakoľko jeho súčasťou je okrem samotnej rekonštrukcie tiež **záruka energetických úspor a poskytovanie služieb** týkajúcich sa rekonštruovaného energetického zariadenia súkromným partnerom **počas trvania zmluvy** (v slovenských podmienkach spravidla od 5 do 10 rokov). Hlavnou výhodou pre partnera z verejného sektora je, že pri EPC sú **náklady na rekonštrukciu splácané z úspor prevádzkových nákladov** súvisiacich so zníženou spotrebou energie. To znamená, že sa nezvyšujú nároky na rozpočet verejného partnera, pretože náklady po rekonštrukcii sa rovnajú výške nákladov pred rekonštrukciou. Z rozdielu nákladov pred a po rekonštrukcii subjekt VS uhrádza poplatky ESCO spoločnosti a spláca poskytnuté finančné zdroje vrátane úrokov financovania. Po ukončení dohodnutého zmluvného obdobia ostávajú majiteľovi v správe zariadenia s oveľa nižšími prevádzkovými nákladmi a celý rozdiel medzi pôvodnými a novými nákladmi predstavuje jeho čistý benefit.

Nezanedbateľnou výhodou EPC služieb pre subjekty VS (štátnej správy, územnej samosprávy, miest a obcí) je presun zodpovednosti za zabezpečenie finančných zdrojov na súkromného partnera aj presun podstatnej časti rizík výstavby a prevádzky nových alebo rekonštruovaných energetických inštalácií. Keďže príjmy ESCO spoločnosti vychádzajú z rozdielu medzi pôvodnými a novými nákladmi, ktorý je zmluvne zaručený je ESCO spoločnosť motivovaná zabezpečiť čo najvyššiu kvalitu výstavby a použitie kvalitných technológií. Inak sa jej nepodarí minimalizovať ani náklady na spotrebu energie, ani náklady na údržbu a nedosiahne garantovanú výšku úspor nákladov na energie. Tento základný princíp EPC eliminuje riziko použitia nekvalitných technológií. Bežne sa s nekvalitou prác a služieb pritom stretávame pri klasických krátkodobých vzťahoch,

kde dodávateľ chce za každú cenu predat' svoj produkt bez ohľadu na potreby a záujmy verejného sektora. **Pri EPC službách sú záujmy súkromného a verejného partnera totožné – maximálne možné úspory**, ktoré sú v konečnom dôsledku spojené s použitím práve kvalitných a spoľahlivých technológií.

EPC ako špecifická forma PPP

Podľa definície "PPP je forma spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom s cieľom financovania výstavby, rekonštrukcie, prevádzky a údržby infraštruktúry a poskytovania služieb pomocou tejto infraštruktúry"

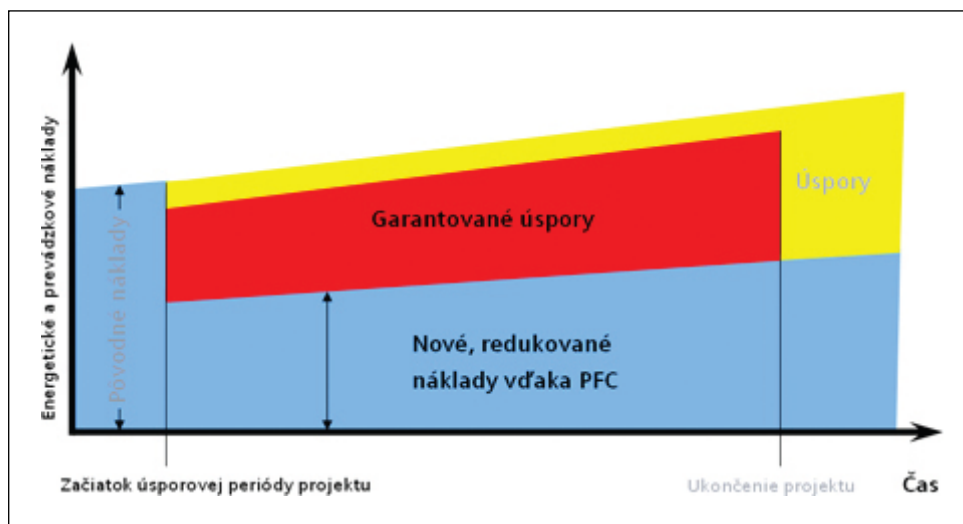
EPC spĺňa väčšinu charakteristík PPP:

- jedná sa o dlhodobý (zmluvný) vzťah
- projekt je úplne alebo čiastočne financovaný súkromným partnerom
- verejný partner (ďalej VP) sa primárne zameriava na vytýčenie cieľov a definovanie parametrov diela
- súkromný partner (ďalej SP) a VP si rozdelia jednotlivé riziká, ktoré sú spojené s výstavbou a prevádzkovaním diela (s podstatnou časťou rizík na strane súkromného partnera).

EPC má podobné výhody a riziká ako PPP. Hlavnými výhodami sú:

- súkromná firma dokáže obvykle zabezpečiť kvalitnejšiu výstavbu a efektívnejšie služby v porovnaní ak by obnovu energetickej infraštruktúry zabezpečoval VP klasickým dodávateľským spôsobom
- EPC projekty môžu zabezpečiť investičné prostriedky bez potreby poskytnutia štátnych záruk a splácanie sa rozloží na dlhé obdobie
- EPC projekty prinášajú súkromný kapitál a môžu pomôcť vybudovať infraštruktúru prípadne rekonštruovať existujúcu infraštruktúru, ktorá by sa nerealizovala z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.
- pri dobre pripravených projektoch EPC sú koneční užívatelia so službami spokojnejší.

EPC predstavuje špecifický model financovania, vlastníctva aktív a delenia rizík klasického PPP. **Z hľadiska delenia rizík pri EPC ide o takzvané klasické PPP s prevahou rizík na strane súkromného partnera** (DBFM, DRFM modely). Riziká investície sa delia medzi súkromného a verejného partnera (SP – riziko výstavby, kvality a funkčnosti diela; VP – riziko dopytu t.j. využitia, vývoja cien energie, vplyvov počasia atď.). Navyše **oproti klasickému PPP pri EPC projekte SP poskytuje záruku výsledku** t.j. zmluvne garantuje výšku úspor nákladov na energie počas celej doby trvania zmluvy. Pri EPC obyčajne VP vlastní rekonštruované zariadenie resp. SP odovzdáva nové zariadenia hneď po realizácii úsporných opatrení (vo výnimočných prípadoch až po ukončení zmluvného vzťahu). Z hľadiska financovania, EPC koncept umožňuje financovanie súkromným partnerom od 0 – 100% nákladov projektu v závislosti od finančnej situácie verejného partnera a ceny kapitálu. Z hľadiska organizačných modelov EPC predsta-

vuje „zmluvný“ model. Pre klasické EPC nie je charakteristické obstarávanie a financovanie na základe koncesie a vytváranie konzorcií.

Podobne ako v prípade legislatívneho rámca a regulácie pre PPP, platný legislatívny rámec v oblasti energetických služieb/ EPC nie je podporný a nezabezpečuje kvalitu potenciálnych EPC projektov. Pre EPC **nie sú jasné pravidlá a podmienky pre uzatváranie EPC zmlúv subjektmi územnej samosprávy** (ani v rozsahu regulácie pre PPP) t.j. podmienok týkajúcich sa obmedzenia dlhu (v zmysle zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy). Podobné „demotivačné“ legislatívne prostredie brániace rozvoju moderného trhu energetických služieb/ EPC je **v oblasti verejného obstarávania** (prechod od výberu dodávateľa podľa najnižšej ponúkanej ceny k výberu so zohľadnením pomeru kvality riešenia a ceny) a **v oblasti tepelnej energetiky** týkajúcich sa pravidiel tvorby ceny (spôsobu regulácie, ktorý by motivoval súkromného partnera šetriť náklady).

Uplatnenie EPC v oblasti podpory projektov energetickej efektívnosti (EE)

Na Slovensku sa realizujú projekty, ktorých zmluvy sa približujú k modelom EPC používaným v zahraničí najmä v oblasti tepelnej energetiky. Najčastejšie sú však zmluvy, kde SP prevádzkuje a robí údržbu tepelného zariadenia, zariadenie vlastní mesto/obec a SP predkladá každý rok návrh ceny mestskému zastupiteľstvu. Takýto model nepredstavuje riešenie, ktoré by vytváralo motiváciu súkromného partnera šetriť náklady.

Okrem spomínanej oblasti tepelnej energetiky sa EPC alebo EPC podobné modely vyskytujú do určitej miery aj v sektore verejného osvetlenia.

PPP na Slovensku má vysoký a zatiaľ nevyužitý potenciál v oblasti obnovy a rekonštrukcie verejných budov (napr. rekonštrukcia HVAC a celkové zlepšovanie tepelno-technických vlastností budov). Podľa dostupných informácií nebol na Slovensku od roku 2006 realizovaný žiadny EPC projekt hoci boli uskutočnené viaceré školiace a edukačné aktivity. Vysoký potenciál majú najmä sektory:

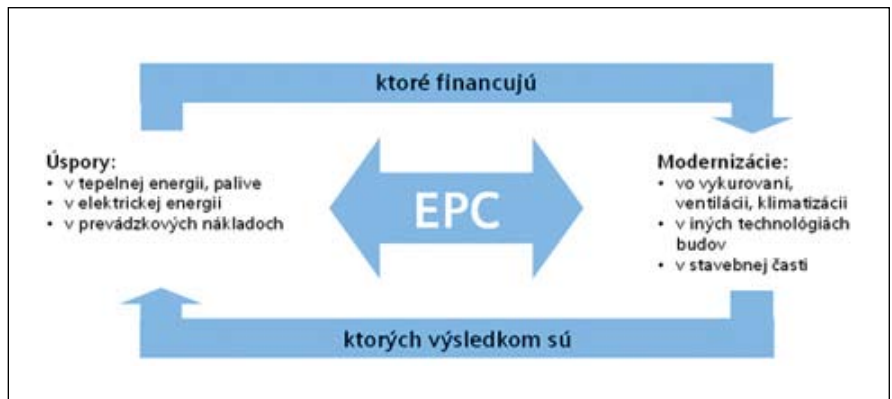
1. Zdravotníctvo
2. Školstvo
3. Športové a kultúrne zariadenia
4. Sídla verejnej správy
5. Sociálne služby a sociálne bývanie
6. Kúpele a liečebne atď..

Na úrovni územnej samosprávy sú to najmä systémy centrálného zásobovania teplom, sústavy verejného osvetlenia ale hlavne energetické systémy budov a objektov vo vlastníctve územnej samosprávy.

Energetické centrum Bratislava (ECB) sa tejto forme financovania aktivít v energetike venuje vo svojich projektoch už viac ako desať rokov. Zo starších projektov je to napríklad ClearCONTRACT (Clearing House for Third Party Financing in Eastern Europe), aktuálne prostredníctvom projektu EESI – European Energy Service Initiative. ECB v rámci európskych projektov poskytuje úvodné poradenstvo a konzultácie pri príprave EPC projektov.

Špecializované oddelenie ECB – Centrum pre verejné osvetlenie prinieslo na Slovensko schému EPC podporenú peniazmi zo zdrojov Rozvojového programu OSN. EPC má v tomto prípade pomôcť s energeticky efektívnymi rekonštrukciami sústav verejného osvetlenia najmä v malých obciach.

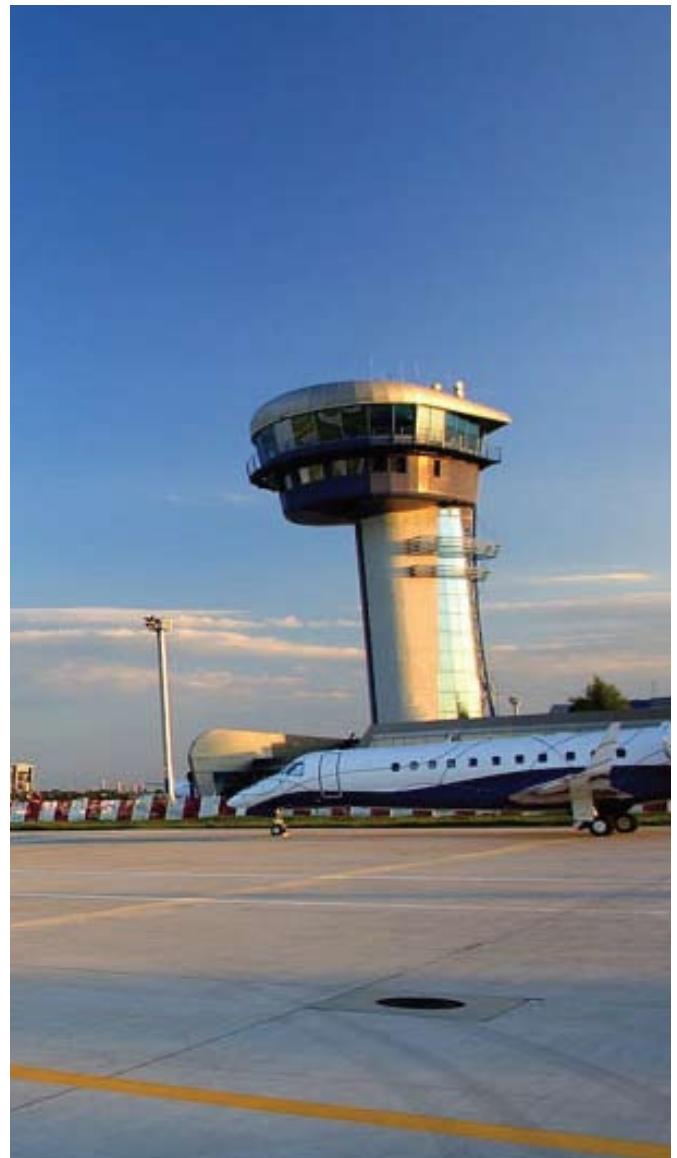
Najväčší potenciál energetických úspor dosiahnuteľných formou EPC je však v sektore verejných budov. Rozvoju EPC však okrem spomínaných legislatívnych nedostatkov bránia mnohé problémy, ktoré sú charakteristické pre verejnú správu na Slovensku (napr. cel-

kový nedostatok financií, nízka kredibilita a zlé hospodárenie; celkový zlý technický stav objektov a energetickej infraštruktúry; neschopnosť vstupovať do dlhodobých záväzkov, poskytovať záruky za ich plnenie a nedostatočná kontinuita v rozhodovaní potrebná pri uzatváraní dlhodobých zmluvných vzťahov atď.).

Veríme, že spojením skúseností a vedomostí organizácií dlhodobo podporujúcich rozvoj štandardného prostredia pre rozvoj trhu PPP a EPC by mohlo dôjsť aspoň k čiastočnému zlepšeniu v mnohom deformovaného prostredia a k realizácii konkrétnych projektov.

Marián Nicz
Energetické centrum Bratislava

PPP in Poland – current situation and future opportunities

The history 1990-2005 and first PPP Act 2005

In the period from 1990-2005 there have been several projects in Poland that have the characteristics of PPP cooperation. These projects were implemented on the basis of the Municipal Services Act or the Real Property Management Act. In 2005 first PPP Act was introduced. The primary purpose of the first PPP Act was to legitimize PPP and encourage public officials to launch PPP projects. This Act offered step-by-step project guidance on the PPP process. The Act did not define the sectors in which PPP could be implemented. It only referred to 'public services' which includes a non-exhaustive catalogue of services provided by public authorities. These complications led to the failure¹ of this Act to achieve PPP procurement due to its complex and demanding nature. Unfortunately, no project was done according to this Act.

New PPP legislation 2008/2009

To resolve the issues with the earlier Act, a second PPP Act 2008 (Journal of laws, 2009, No. 19 item 100) was adopted with the objective of greater flexibility and less formality. Flexibility is delivered by provisions which permit the particular details of the partnership to be negotiated through the project contract. This liberal approach does not give step-by-step guidance or oblige public authorities to assess risk or to conduct comparative analysis or cost benefit analysis that was mandatory in the 2005 Act. Under the 2008 Act the essence of PPP is the joint implementation of projects based on the division of responsibilities and risks between the contracting parties. Simultaneously, the new Concession for construction works and services Act (Journal of Laws of 2009, No. 19, item 101) was adopted. Both Acts came in to force in February 2009.

There are several similarities between the PPP and Concession for construction works and services Act:

- cooperation between public and private partners – the new law enables private entities to cooperate with public partners in the implementation of the most important public duties,
- risk division between public and private partners – PPP gives the opportunity for partners to share project risks, each partner is responsible for managing the risks, they are best able to manage,
- private partners receive payment for the rendered service – tasks are completed by the private partner in return for a payment².

There is a strict relation between the PPP Act and the Concession Act. The PPP Act refers to the Concession Act in the field of private partner selection process.

The new PPP legislation complies with EU Standards where assets in PPP projects are treated³ as non-government assets off-the-balance sheet if the private partner takes the construction risk and at least one of either demand or availability risk.

Polish PPP projects in Europe 1990-2005

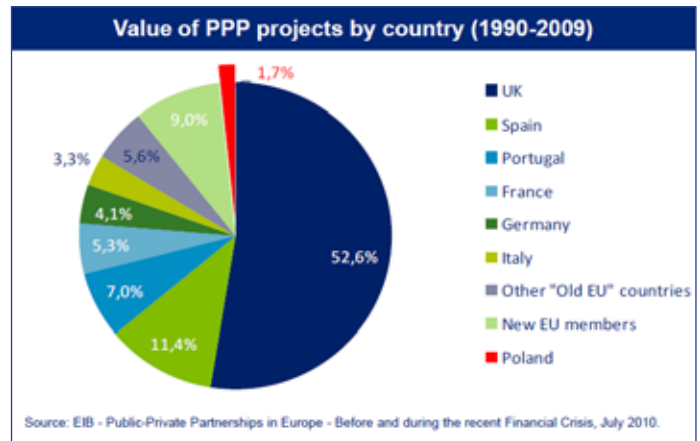
In the past 15 years, the number and value of European PPP projects has grown steadily. The upward trend was halted in recent years due to the financial market crisis, however it affected to a greater extent the value of the projects (and funding period) rather than their quantity.

¹ The main reason for failure of the first PPP Act, according to many PPP experts was unfavorable political atmosphere and bad political climate over PPP. At that time in 2005/2006, ruling party and a government was looking at any kinds of public-private cooperation suspiciously, claiming PPP is corruptive.

² The main difference between PPP Act and concession on works and services Act. According to existing PPP legislation:
 – if the majority (more than 50%) of payment comes from public entity, PPP Act should be used to select private partner,
 – if the majority (more than 50%) of payment comes from final users, Concession... Act should be used to select private partner.

³ Eurostat recommends (18/2004), that the assets involved in a public-private partnership should be classified as non-government assets, and therefore recorded off balance sheet for government, if both of the following conditions are met:
 1. the private partner bears the construction risk, and
 2. the private partner bears at least one of either availability or demand risk.

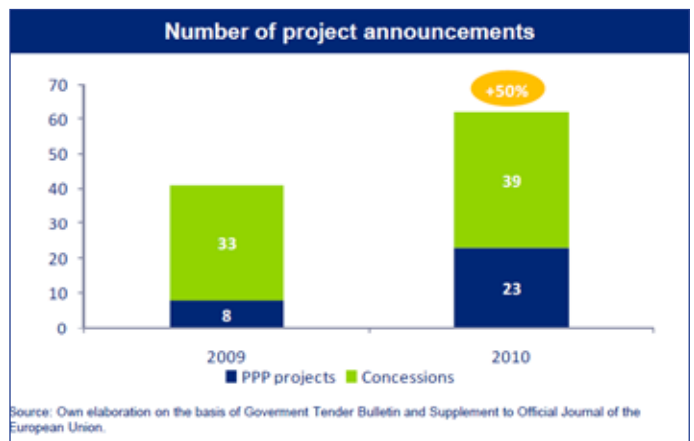
Poland is at an early stage of PPP market development with project values accounting for 1.7% of the total value of PPP projects in Europe in the period 1990-2009.

Polish PPP market 2009-2010

The number of announced projects has increased from 41 in 2009 to 62 in 2010. The actual number of projects, including reannouncements, in 2009 and 2010 amounted to 35 and 52 respectively.

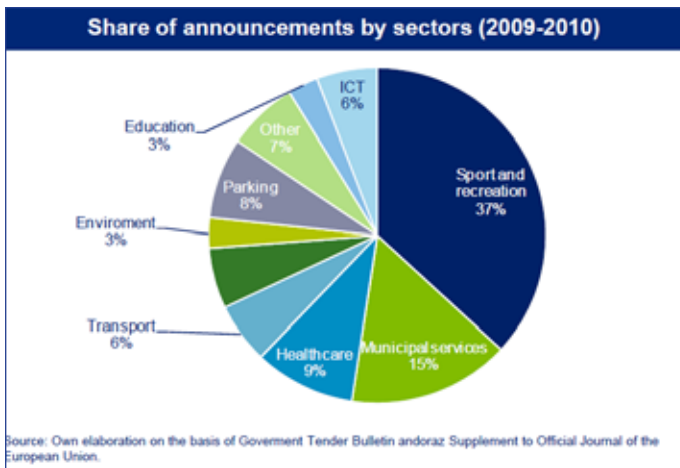
Among the total of 103 projects announced, 71 were announced by local government units, the remaining 32 by budget entities and municipal companies. There has been no PPP/concession projects announced on the central government level.

The most active regions in PPP in Poland have been: śląskie (Katowice), mazowieckie (Warszawa), małopolskie (Kraków), wielkopolskie (Poznań), dolnośląskie (Wrocław) and pomorskie (Gdańsk, Sopot, Gdynia).

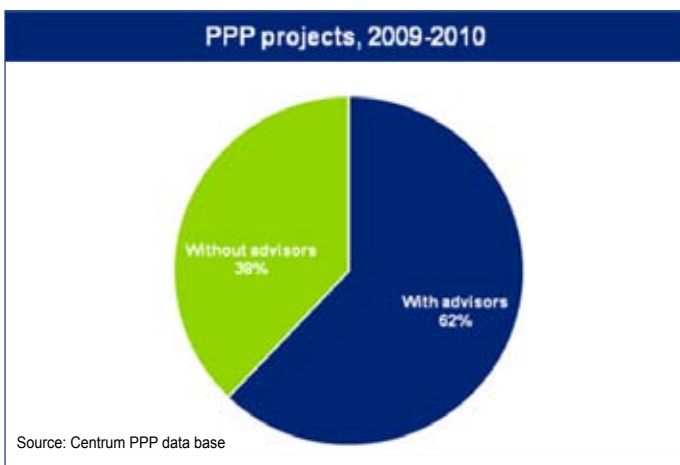
The most popular PPP sectors in Poland have been: sports & recreation, municipal services, healthcare, transport infrastructure and car parks.

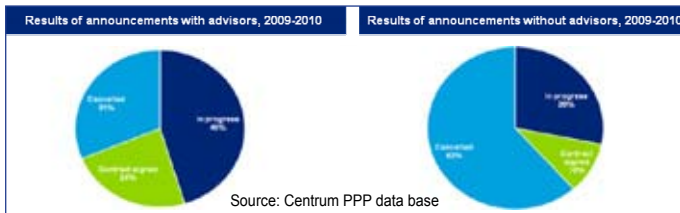

Results of announcements 2009-2010

Considering 103 announcements made in the period 2009-2010 Polish Centrum PPP carried out a survey among public entities preparing projects and found out that more than 60% of them used external advisors, while 38% have not.

Looking at the results of announcements we can clearly see that those public entities that were using external advisors were much more successful in reaching PPP agreement than the units that have not used advisors.

Public authorities preparing PPP Project and using external advisors have had 24% successful announcements (signed PPP/concession contract) and only 31% cancellations, while public authorities preparing PPP projects and not using advisors have had more than 60% cancellations and only 10% successful announcements.

Polish PPP market 2011

In 2011 (end of IIIQ) there have been 15 PPP/concession projects announced so far. It's about half as much in the same period a year ago, when there were 30 projects announced.

The value of 15 announced projects is 1 bln EUR, while 30 announced projects in 2010 at the same time was 1,4 bln EUR – there has been an increase in the average value of the announced projects, but it has been still much less in comparison to the Europe where the average value of a PPP project was 161 mln EUR (in 2010).

At the end of October 2011 there have been in total 118 announcements (results on the chart below) on PPP/concession, from which there have been 24 PPP agreements signed (majority are concession contracts). Unfortunately, around 50% of the announcements were cancelled.

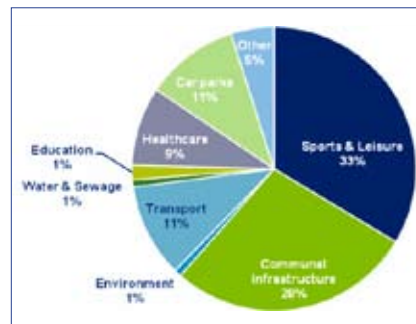

Polish PPP market perspectives

Although the number of announcements in 2011 is not as substantial as in 2010, there has been a huge interest among public officials in using PPP formula.

Currently, the public sector is considering 130 (see chart below) the potential implementation of around 120 PPP projects (based on the Act on PPP or on concession on

works and services Act), which have not yet commenced the tender procedure. The projects relate primarily to sport and recreation and municipal infrastructure, and the infrastructure associated with transport (including car parks). In comparison with Europe there are relatively few projects in the education and environment sectors.

The most active governments are those of the largest cities in Poland: Śląsk (Silesian Agglomeration), Kraków, Warszawa, Gdańsk, Wrocław and Łódź. There are also few PPP projects considered on the central government level by Ministry of Internal Affairs, Infrastructure, and Justice.

*Bartosz Mysiorski
Centrum Partnerstwa Publiczno-Prywatnego*

Dianie v Asociácii PPP

Aktivity Asociácie PPP pokračovali aj na jeseň 2011 sústredením sa na otázky, ktoré najviac zaujímali členov Asociácie. Aktivity Asociácie museli byť upravené z dôvodu zmenenej politickej situácie na Slovensku. Z tejto príčiny boli obmedzené aktivity Asociácie pri príprave právnych predpisov, ktoré vzhľadom na stupeň rozpracovanosti nemohli už byť schválené NR SR v tomto funkčnom období. Išlo hlavne o zákon o verejnom obstarávaní a stavebný zákon. Tieto témy však aj naďalej ostávajú pre Asociáciu dôležité a budeme sa im naplno venovať po voľbách v marci 2012

Asociácia PPP usporiadala pre svojich členov v jeseni stretnutie slovenskej a českej Asociácie PPP, kde mali možnosť zástupcovia členov v príjemnom prostredí vymeniť si skúsenosti z oboch trhov a prediskutovať perspektívy novej spolupráce. Na stretnutie Asociácií nadväzovalo Slovak PPP Forum, kde bola Asociácia PPP odborným garantom a kde sa na širšom fóre zamyslelo nad súčasným stavom segmentu, diskutovalo sa o pravdepodobných scenároch ďalšieho vývoja a pod.

Vzhľadom na blížiacu sa parlamentné voľby sa aktivity Asociácie zamerali na komunálnu a regionálnu sféru, kde sa identifikovali dva potenciálne PPP projekty: parkovací systém v Leviciach a aquapark v Kechenci. Predstavitelia oboch samospráv páni Mišák a Konkoly prišli do Bratislavy prezentovať svoj zámer a diskutovať aj o možnostiach ich efektívnejšej a rýchlejšej realizácie.

Ostatným podujatím Asociácie v tomto roku bude diskusia poslancov NR SR, ktorý sa špecializujú na dopravu: pánov Mateja a Vážneho. Verím, že táto diskusia prispeje k rozprúdeniu verejného diškurzu o tejto dôležitej otázke.

Asociácia PPP aj v nasledujúcom roku bude pokračovať v propagácii PPP projektoch na komunálnej, regionálnej i národnej úrovni a budeme sa snažiť prinášať zaujímavé a aktuálne informácie zo sveta PPP.

*Michal Považan
Asociácia PPP*

PPP slovník

Operačný risk („Operational risk“): Jedná sa o risk zo straty vyplývajúci z nevhodných alebo neúspešných interných procesov, ľudského faktoru či systémov alebo z externých vplyvov počas operačnej fázy projektu.

ZDROJ: *A Guide to Promoting Good Governance in Public Private Partnerships; United Nations Economic Commission for Europe, June 2007*

ZDROJ: *Guidebook on Promoting Good Governance in Public-Private Partnerships, United Nations Economic Commission for Europe, 2008.*

Bundling Projects („Zviazané/spojené projekty“): V dôsledku zvyšovania efektívnosti sú vo svete používané tzv. zviazané projekty, v rámci ktorých jeden súkromný partner poskytne viacero projektov menšieho rozsahu. Spojenie viacerých projektov môže mať napríklad formu spojenia výstavby nemocnice s pridruženými službami a komerčnými aktivitami, čím sa pokryjú výdavky na obstaranie nemocnice prostriedkami získanými z komerčných aktivít.

ZDROJ: *A Guide to Promoting Good Governance in Public Private Partnerships; United Nations Economic Commission for Europe, June 2007*

Effektívne využitie zdrojov („Efficient use of resources“): Jeden zo základných princípov PPP projektov. S ohľadom na dosiahnutie požadovaného výsledku musí aplikácia postupov pri uzavretí PPP zmlúv a využitie kritérií odzrkadľovať finančnú výhodnosť ponúk.

ZDROJ: *DLA Piper, Bucharest, Romania, New Developments in PPP Legislation, July 2010.*

Zabezpečenie („Collateral Warranties“): Služi ako priame prepojenie medzi verejným sektorom a jednotlivými subdodávateľmi hlavného dodávateľa v prípade PPP projektov. Hlavným účelom zabezpečenia je poskytnutie nezávislého záväzku subdodávate-

ľov v súvislosti s prácou, ktorá má byť subdodávateľmi vykonaná. Jednotlivé formy zabezpečenia sú závislé na možnostiach národnej legislatívy.

ZDROJ: *Guidelines for successful public-private partnerships, March 2003*

Manažment PPP („PPP Management“): Implementácia PPP projektu vyžaduje proaktívny manažment pri spolupráci verejného a súkromného sektora pre dosiahnutie presného účelu zmluvy. V praxi je manažment potrebný vo všetkých fázach projektu od plánovania, návrhu, obstarania až po výstavbu a prevádzku zariadenia. Manažment PPP projektu zahŕňa projektový manažment a manažment zmlúv.

ZDROJ: *Guidelines for successful public-private partnerships, March 2003.*

Projektový Manažment („Project Management“): Jedná sa o časť manažmentu PPP projektu. Projektový manažment PPP zahŕňa vývoj projektu, uzavretie zmluvy až po odovzdanie zariadenia do prevádzky. Projektový manažment PPP je podobný bežnému projektovému manažmentu s dodatočnou odbornosťou v oblasti vedenia PPP ako špecifického procesu obstarávania verejných potrieb.

ZDROJ: *Guidelines for successful public-private partnerships, March 2003.*

Manažment zmlúv („Contract Management“): Jedná sa o časť manažmentu PPP projektu. Termín zahŕňa proces a organizácie potrebnej pre zaistenie, že budú poskytnuté adekvátne služby odo dňa uzavretia zmluvy až do ukončenia doby prevádzky (v prípade PPP projektov, pri ktorých zabezpečuje prevádzku súkromný sektor).

ZDROJ: *Guidelines for successful public-private partnerships, March 2003*

PPP slovník pripravuje
Advokátska kancelária DLA PIPER Bratislava

Kalendár PPP podujatí

PPP Middle East

Miesto konania: Abu Dhabi, Spojené arabské emiráty

Dátum: 8. – 10. 1. 2012

Druh akcie: ostatné

Link: <http://www.ppp-middleeast.com/da/105901>

Successful Combination of PPP and EU Funds–Practical Use of New Fin. Engineering Instruments

Miesto konania: Berlín, Nemecko

Dátum: 26. – 27. 1. 2012

Druh akcie: seminár

Link: http://www.euroakad.eu/fileadmin/user_upload/dateien/seminars/Successful_Combination_of_PPP_and_EU_Funds_DM.pdf

1st International Infrastructure & PPP Forum „INVESTIN' RUSSIA“

Miesto konania: Moskva, Rusko

Dátum: 17. – 18. 2. 2012

Druh akcie: konferencia

Link: <http://pppinstitute.com/2011/09/28/1st-international-infrastructure-ppp-forum-„investin“-russia“-17-18th-february-2012/>

PPP days 2012

Miesto konania: Ženeva, Švajčiarsko

Dátum: 21. – 24. 2. 2012

Druh akcie: konferencia

Link: http://www.unece.org/fileadmin/DAM/ceci/documents/2012/ppp/ppp_days/flyer.pdf

Waste and Energy PPPs

Miesto konania: Varšava, Poľsko

Dátum: 27.2.2012

Druh akcie: konferencia

Link: <http://pppinstitute.com/2011/09/26/waste-and-energy-ppps-27th-february-2012/>

Speed uppp Ukraine

Miesto konania: Kijev, Ukrajina

Dátum: 22. – 24. 4. 2012

Druh akcie: konferencia

Link: <http://pppinstitute.com/2011/08/29/speed-uppp-ukraine/>